

Előfizetési árak:

Helyben

Félévre 6 ft.

Három hónapra 5 ..

Postán küldve:

Félévre 7 ft.

3 hónapra 3 .. 50 kr.

Egyes szám

10 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden közlemény Főpiacz Vecsegház földszint a szerkesztőséghez hármentve küldendők.

Előfizethet helyben: **Telegi K. Lajos** és **Csáthy Károly** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:

Öt hasábos petit

sorért 5 kr.

Nyitván megjelenő közlemény 3 hasábos 15 kr. Hirdetményeket és előfizetéseket lapunk számára elfogadják: Pest-Budán: Neumann-iróda; Bécsben: Oppelk A. és Haasenstein et Vogler; Brannér I. G., Berlinben: Goldberger; Párisban: Havas ügynöksége.

Bélyegdíj:

minden beiktatásért

külön 30 kr.

Honatyáinktól ujévi ajándékot vár a nemzet!

Ne zárd el füledet és ajtódát kedves képviselőm a kérelmező elől; hiszen volt idő, midőn váltig fogadtad, hogy érdekelte feleid ügyét sziveden viseled! . . .

Közeleg az ujév! . . . Ilyenkor ajándékot, vásárrát kap a türelmes gyermek. . .

És a nemzet ily türelmes gyermekhez hasonló. . .

Várja, várja a hegy vajadásából a reményteljes szülöttet; (vajh! mikor fog az elérkezni!)

Azt mondják: a szabad eszmék, a hangos gondolkodás nincs többé lenyűgözve, farkasguzsban.

A sajtóra ráderült a világosság napja s melegtől kikél a csirájában rég érlelődött eszme!

Ezt mondják általában az emberek! . . .

És vajon igazat mondanak-e? Lássuk!

Lehullott a farkasguzs, mely az eszméket lekötve tartá?

Nem!

Csak tágult kissé. Ott van még az eszme terjedését gátló végzetes „bélyeg” a hírlapok szélén, mely gátolja a szabad eszmék terjedését s felhőt von a világosság napja elé.

Egy évvel ezelőtt Tóth Kálmán országgyűlési képviselő, az országban megpendíté a hírlapon levő bélyegek eltörlésének eszméjét s elmondá a módot is, miképen lehetne ezt eszközölni anélkül, hogy az ország jövedelme ez által legcsekélyebb csökkenést szenvedne. — Állaprajzilag bizonyítá, mennyire virágzik föl a hírlapirodalom, hol a cifra teher — a hírlapbélyeg nem nyomja el az eszmék szélesebb körben terjedhetését, s mily hatással van az az általános szellemi és anyagi jólét gyarapodására. Utat és módot jelzett, miképen lehetne a bélyegek eltörlése által bekövetkező jövedelemhiányt alkalmas s u r r o g a t u m m a l pótolni. —

E surrogatum lenne a k á r t y a, divat- és fényüzési cikkek megbélyegezése. Ez által morális tekintetben is szerfelett emelkednék az ország. —

Mi pedig még egy más jövedelemforrást is jelelünk meg.

A h a z á r d - j á t é k o k még mindig türetnek hazánkban, sőt államilag is pártoltatnak. — Ilyen a többi közt a k i s l u t r i a, mely a szegényebb sorsuak zsebéből a véres verítékekkel keresett filléreket oly mesterségesen táncoltatja ki! — Minden ugynevezett „r e s c o n t o”-ra egy-egy hatalmas b é l y e g nek kellene nyomatnia, mely a szegényebb sorsuakat a szerencsikísérteltől már messziről visszariasztja, ha már a nyügöt a nép nyakáról teljesen elhárítani nem lehet.

Tóth Kálmán most megújította indítványát.

Tehát csak elő azzal a törvényjavaslattal, mely a b é l y e g k é r d é s r e vonatkozik.

Közleg az ujév!

Ilyenkor mozog a sajtó leginkább.

Nagyon itt van az ideje, hogy a hírlapbélyeg felett a törvényhozás határozzon.

Szükséges ez a hírlapvállalatok érdekében, hogy a vállalkozók tájékozhatassák magokat.

Mihelyt ténynyé válik a lapbélyegek eltörlése, a lapirodalom is olcsóbban lesz élvezhető, s az eszmék tiszszerte szélesebb körben terjedeznek el a nemzet különböző rétegeiben.

A bélyegek eltörlése tehát az, mi a legkedvesebb ujévi ajándék a lesz a nemzetnek, s oly vásárfia, mely maradó becsü leendő.

A hit és hitel ügye mostanában napi kérdések tárgyává volt emelve. Hadd jöjjön közvetlenül ezek után a legégetőbb kérdés: a hírlapi bélyegek eltörlésének kérdése szőnyegre a törvényhozás előtt.

A gyertya már nagyon is a körmötökre égett kedves honatyák. Siessetek! . . . Küszöbön az ujév — s a nemzet várja az a j á n d é k o t.

Ohajtandó, hogy ne legyen az holmi „n e s z e s e m m i!”-féle vásárfia!

A penzzavarnak örvend a pénzügyminister ? !

©) Még nem is tudtuk, amit a pénzügyminister az országgyűlésen nov. 8-kán kimondott, hogy t. i. „annak vész, akinek van.”

Beszédében azt látszott fejtegetni, hogy, ha pénz nem volna Magyarországon, penzzavar sem volna. —

Ez oly igazság, mit a legerősebb okoskodások sem dönthetnek meg.

Akinek háza nincs: anuak meg sem éghet háza. —

Akinek nincs pénze, az el sem vesztheti.

Ki tudna az ily bölcs okoskodásoknak ellentmondani ?

Valóban hatalmas pénzügyministerünk van nekünk, aki a nyitnyitást így eltalálja; aki a gordiusi csomót így megoldja.

Hallgass el te, gyáva ellenzék, törpe minoritás! Emelj kalapot az ily világrendítő üstökös előtt! —

Még talán javunkra válik a penzzavar; mert, ha penzkrisis nem lett volna, ugy nem volna üzletünk, nem volna kereskedésünk, ugy nem volnánk egyeb, mint poltron rabszolganép, mely mások parancsaiból élődik.

És mivel a jóságos penzzavar bekapogtat nálunk; mivel az üzletek tenakadtak; mivel a bukások napirenden vannak: vagyunk nagy és dicső kereskedő-nemzet, — és pedig csak épen azóta, midőn a pénzügyminister kegyelméből méltóztatunk bankrotirozni.

Hol van tehát hozzád méltó nagy, virágzó kereskedő, gazdag nemzet, oh Allah népe, ahol nincs kiváló penzzavar, mert folytonos penzkrisis az uralkodó plánéta ? !

Hallgass el, Albion, dicsőséggel az anyagi és a szellemi előhaladás terén.

Te nem vagy oly nagy, mint a világ hirdeti. Neked nincs örökös penzbetegség, mint a beteg embernek.

Tanuld meg a jövő bölcseséget: attól függ a nemzetek virágzó kereskedése és anyagi jóléte, hogy kevesebb, vagy több-e soraikban a penzválság. —

Ott az eszkimók hazájában azért oly silány az ember, mert nincs pénz, és nem lehet penzzavar! —

Robinson csak azért volt oly elhagyatott, nyomorult lény, mert nem volt penzzavarban, nem levén pénze. —

És te örülj, oh nagyra menendő Magyarország, mert érzed, hogy mi a penzkrisis.

Nem hiába örvend ennek pénzügyministered, ki feltalálta a bölcsesség követ!

Fájdalom nem értik őt meg; mint Héglert sem értették tanítványai, egy tanítványa értette volna, de az is csak féligmeddig.

Ő nem e világból való! Ő a jövő pénzügyministere. —

Ujdonságok.

— **A birtokrendezési bizottmány** tegnapi tartott ülésében annyira haladt a közös vagyonok szabályozása feletti munkálkodás, hogy a leglényesebb pontokra, s az elvekre nézve megállapodás jött létre a bizottmányi tagok közt, ugy hogy pár ülés után, azt hisszük, e nagyfontosságú kérdés a pártyülés elé is terjeszthetjük. Az arányosság kulcsul a beltelek vétett fel a bizottmány által, de a méltányosságra és a gyakorlatra is kellő tekintet van fordítva; ugy hogy ha bár jogi szempontból nem is teljesen kielégítő lenne a munkálat, közegyetértés és békeség tekintetéből elfogadható lenne az, meglehet, hogy a törvényhozás oly rendszabályokat fog érvényre emelni, melyek sajtósági birtokviszonyainkra csak káros hatással lehetnek. És az egyik főtekitet annaké, hogy a nagyfontosságú kérdést házilag, barátságosan többször szót kell elintézni. A részletekről addig míg nyílt tárgyalás alá nem jön e kérdés, szólanunk nem tartjuk helyesnek és célszerűnek.

□ **A nőegylet választmánya** folyó hó 11-én délelőtt 11 órakor, a polgári kaszinó nagy terében gyűlést fog tartani, melyre a választmányi tagok meghívotnak; egyuttal a nőegylet folyományát kívánják megkezdni, magok mihez tartása végett közhírre tétetik, hogy a folyományok, — addig míg az egylet elnöke e napokban haza érkeznek — Komlóssy Imréné és Veres Lászlóné alelnökökhöz beadhatók.

Hazafiai tisztelettel Debreczenben nov. 10-én 1869. Révész Bálint.

*** **A tanuló templomba járásának kérdését** ismét (és már Isten tudja, hanyadszor?) feleleveníték a fővárosi és vidéki lapok; fontos és nehéz kérdés ez tagadhatatlanul. A reformátusok részéről, a superintendentia többször szót már ez ügyhöz, hol enyhítette: hol szigorubbá tette az ide vonatkozó törvényeket; de mindig ott volt, hogy „menni kell.” Természetes, hogy sikere soha sem mutatkozott; mert a megem jelenökre mindig büntetést kellett volna szabni, ha egyebet nem, a citátiót. Most minden lap más-más módot ajánl. A mi véleményünk ez: ne kényszerítsék az ifjuság semminemű eszközzel a templomba járásra, és a vasárnapról, mikor csakugyan alkalmatlan az egész hetet munkában töltött ifjunak ezért feljárnai, téessék át az istenisztelet oly időre, mikor az előadások végződnek, — mint a külföldön szokás, — és az ifjak tanáraikkal együtt menjenek, — legczélsebben a hét végén — az imaterembe.

Ez a mi főiskolánkban annyival inkább kivihető volna, mivel — igen szép szokás szerint — magok a (nagyobb) tanulók végzik a lelkesi tisztet. Így remélünk mi templomi közönséget, minden kényszerítés nélkül, az ifjuság köréből. Minék az a jó következtetés is lenne később, hogy az ifjuság, midőn az iskolából kikerül, nem tartaná robotnak az isteniszteletre járást, mint azt a gyakorlati életben, az iskolából kikerültek részéről, nem ritkán tapasztaljuk.

— **P. Nagy Sándor** nyelvtanodája oly pártoláskan örvend, hogy most, mint már említettük, egy francia nyelvtanítót alkalmazott, most ujabbban egy francia nyelvtanár szerződötése lett szükségessé téve, a növendékek szaporodó száma által. Igen örvendünk az iskola ezen virágzásának, mert annak gyarapodását városunk népe érdekében üdvösznek találjuk.

— **Két színházi támlásszékjegy**, mely az egész idényre ki van bérelve és fizetve, az átvenni kívánóknak, méltányos feltételek mellett, átbo-csátatik. Mindkét jegy jó helyen a 4-ik székben van. Tudósítást vehetni irántok e lapok kiadó hivatalában.

— **A mai városi közgyűlés**, — mely a-punkban hibásan volt 9-kére hirdetve — a mult heti gyűlések jegyzőkönyvei hitelesítésével foglalkozott. Egy indítvány is jelentetett be, az 1868-ik évi LVI-ik tör-

vényeziknek, mely a Buda-Pest fővárosokban előforduló kisajátítási eljárásról rendelkezik, Debreczenre, és a többi királyi városra s más népesebb községekre is kiterjesztése tárgyában az országgyűléshez felírás iránt. Ezen indítvány a szépeszeti, közegészségi és nevelésügyi érdekek tekintetéből annyival inkább korszerű, mivel az általános kisajátítási törvény ezekről nem rendelkezik, az LVI. törvény pedig, mely amaz érdekeket is felöleli, csak a fővárosokra nézve van hatályban. Ille pedig, sőt szükséges hogy a többi város is élvezze a törvény oltalmát a szépeszeti, egészségügyi és nevelési téren is. Az indítvány a legközelebbi közgyűlés napi rendjére tűzött ki.

Kávésarnok a Czeplédukezán.
Debreczen nemcsak szalonjáról és cipőjáról, hanem kitűnő kávéjáról is kezd híres lenni. Valóban áll is az, hogy oly kitűnő minőségű kávé, mint a minő a Weinberger Jánosné fele czeplédukezai kávécsarnokban, egy nap úgy mint másnap van, alig lehet valahol kapni, s e hely nemcsak városunkban, hanem az ország több vidékein oly jó hírnévvel bír, hogy az idegenek csak ritkán mulasztják el Debreczenben létező alkalmával e helyiség meglátogatását; — s annak jó hírnevét mindenfelé terjesztik.

A kenyérszűrés érdekese, és pedig szomorúan érdekes látványt nyújt városunkban így sáros időben. Főntekint itt egy csoport kenyér, amott egy hozzá férhetlen sárterület, mellette ismét kenyér csoport lózákon és lózákon alatt a sáros földön. E tekintet azon csinnal és tisztasággal, mi a kenyérszűrés beszületére válik, egyáltalában össze nem egyezhető. Főpiaczközvezés, vagy áruvesztés építés, vagy még inkább a kettő együtt, jön el a te világod!

Ügyes kísérlet. Egy polgártársunk, kiknek nagyobb háztartása van, a tehénhus fontonkénti mérésnél azon visszaélésnek jövén nyomára, hogy minden fontból több lat hiányzik az elégnél, oly egységére lépett hogy minden 100 font husért 110 ft arát fizeti meg, de, ha a 100 fontnak hja lesz, a mézárás fizet neki bizonyos summát. Az egység gyakorlatba vétett, s már régidő óta fenáll, — minikét fél megelégedésére. Igaz, hogy szomorú, mikép ily kísérletre szükség van; de tagadhatatlan, hogy az eredményben jutalmazónak mutatkozik.

Színházi szemle.

* Kedden, nov. 9-én először adatott: „Uj papucs kormány,” vigj. I felvonásban. Irta Rosen Gyula, fordította Együd István. Csinos kis darab, mely eredeti eszméje, élénk jelenetézése s ügyes kivitele által méltó joggal van hivatva a tartós életre. Meséje ez: Arthur neje, illetőleg anyóssa minden áron a papucs kormány alá törekszik erőszakolni, s az eszközök kiválasztásában, minden leleményességet felhasznál czélja elérésére, így beszél rá ezuttal is leányát, hogy álmában beszéljen, és pedig azért, mivel ha szemébe nincs is bátorsága férjének tudtára adni kívánalmait, bizonyára nem feszélyezi magát azok nyilvánításánál akkor, midőn alvást szinlel. — Arthur előtt már kiállhatatlan kezd lenni a tulságos holdkoroskodás; de szerencsére orvos barátja dr. Ramming megérkezik, és megjegyzi, hogy a kedves kis menyecskét e bajból igen könnyű megszabadítani, és pedig a hasonszervi gyógy mód alapján. A

TÁRCZA.

Születés és vagyon.

Mühlbach Louisa beszéltye.

(Folytatás.)

„Ök megölhetnek engem, de úgy fogok meghalni mint becsületes ember,” mondá Mayer Anselm, szilárd hangon. „Menj leányaidhoz Gudula, s küldd nekem ide fiaimat.”

„Ide senkinek nem szabad belépni,” mondá a tiszt. „Minden szoba ell van állva katonáimtól, s a ki mely szobában van, abban marad mint fogoly, mindaddig, míg vallomással kiszabadítod őket, vagy ha az ítélet rajtad végrehajthatott.”

„Ugy gyermekeim foglyok maradnak,” kiáltá Mayer Anselm nyugodtan, „te pedig Gudulám nálam maradj, míg az ítélet végrehajthatik!”

„Imádkozni fogok érted!” suttogá Gudula, s ismét térdre ereszkedett.

Most minden elesenedett a szobában. Az ajtóban a katonák vállravezett fegyverrel állottak, a tiszt pedig az ablak mélyedésekbe húzódtak vissza.

Kevés idő múlva egy tiszt lépett be a szobába, s jelenté, hogy a ház földszinti és emeleti részei átvannak kutatva, és sehol semmi pénz vagy értékpapír nem találtatott.

„Ön tehát megmarad a tagadásnál?” kérdé a fő-tiszt a bankárt.

„Megmaradok!” mondá Mayer Anselm nyugodtan. „Még akkor is, ha megmondom önnek, hogy kémeink és ügynökeink által teljes bizonyossággal tudjuk, hogy a választó fejedelem önnél volt, s kincseit átadta.”

„Még akkor is!”

Még akkor is, ha megmondom önnek, hogy hallgatása által nem csak önmagát itéli halálra, hanem a városban lakó minden hitorsosának életét veszélyeztető? Mert ha ön ki nem adja azon milliókat, és meglovat, megengedem katonáimnak, hogy a zsidó várost kifosztassák!

cura megis kezdetik. Emma elalszik s álmában elkezd beszélni, természetes oly dolgokat beszélni, melyek főlényt akarnak vadászni a férj ellenében, ekkor Arthur szinte elalszik, természetes szinleg, s követve hitestársa példáját. — álmában hasonlóképp beszél. A nő figyelni kezd s rettentő dolgokat hall, hogy t. i. férje nem tudja feledni azt a kedves leányt, melynek képmását szíve felett hordja.

Emma izgatottan felrzza Arthur álmából s követeli az arczkép előmutatását, — férje engedelmessékedik s a durzás menyecske pirulva szemléli az átnyújtott képen saját képmását. Megszégyenül s bocsánatot kéri férjének: — ez ki is békül vele azon feltétel alatt, ha anyósa elutazik, mint a ki az házassági kellemtelenségeknek tulajdon képen fő fő tényezője. — Emma megegyezik, de hát hogyan adjak tudtára a tiszteltre méltó hölgynek az elválás szigorú végzését? Arthur egy eszmét ajánl, — t. i. mindketten feküdjenek le szépen, s alvást szinlelve — kölcsönösen adják tudtára a mamának a bucsu vételt. Ez meg is történik. Az anyós elszörnyed, ingerültsége tetőpontra hág és bosszúságában elutazik. Szakál Róza (Emma) Beresényi (Arthur) Foltényi (Dr. Ramming) és Hetényi Laura (Emma anyja) mindannyian dicséretes sikerral működtek szerepeikben s az élvezetes kis vigjátékba valódi életet öntének. Ezt megelőzte: „Nem tud olvasni” bohózat I felvonásban. E mű szinte először adatott, de jobb lett volna elő sem venni, nem a mi közönségünk elé való ez; miucs ebben az életvalóságának még csak szikrája sem. Együd pedig mint a darab hőse mindent megkísérlett, hogy megmentsa a bukás veszedelmétől. — de hiába volt minden igyekezet. Végül a Nőnévelde adatott. Ez operette eléggé ismeretes — előadása minden kifogás nélkül ment végbe.

Országgyűlési értesítő.

Országgyűlési nov. 9.

Elnök: Somáich. Ministerek jelen: Lónyai, Gorrove. Több beadvány érkezett a bihari petiot pártoló felirattal, többi közt Debreczen városé is, mit Kiss Lajos képviselő nyújtott be, a Mátyás király szoborügye felkarolása iránti kérvénnyel együtt. — Azután a ház áttér a napi rendre, a pénzügyminiszternek a bankügybeni határozati javaslatára. Gr. Zichy Ferdinánd, csatlakozik a pénzügyminiszter azon nézetéhez, hogy a kérdésből nem kell politikai tőkét csinálni. Nem ért egyet a pénzügyminiszterrel azon ideiglenes viszonyra nézve, melyben a nemzeti bank irányában állunk; a pénzügyminiszternek is van joga, befolyást gyakorolni a bank megállapodásaira. Mi jogosítva vagyunk önállóan intézkedni pénzügyeink felett. Egyébirant a pénzügyminiszter határozati javaslatát pártolja.

Ghiczy Kálmán: nem tartja alkalmoszerűnek a dolog érdemébe bocsátkozni, mivel erre nézve enquete fog kiküldetni. A pénzügyminiszter tegnap azt mondta, hogy az országgyűlési bizottmány, mely a kvóta és államadósság megállapítására volt kiküldve, legjobban elintézhette volna a bankkérdést is; de azon bizottmány erre nem volt megbizva, a kérdés épen a két kormány és törvényhozás egyetértésére volt fentartva. Beszéde további folyamában Wahrman és Zichy eiken fordul, czárolja Irányi indítványát, és a pénzügyminiszter határozati javaslatát pártolja. — Ivánka Imre azon val-

„Mayer Anselm, légy igazlalommal,” kiáltá Gudula, „mentsd meg szegény hitorsosainkat. Vessd alá magadat az erőszaknak!”

„Alávetem magamat, és azért vagyok kész életem feláldozni,” mondá Mayer Anselm ünnepélyes hangon.

„Nem csak saját életét áldozza ön fel, hanem számos hitorsosának életét is, mert azt tudhatja, ön hogy ha egyszer a zsidó házak fosztogatása elkezdődött, akkor a fosztogatást a vakbuzgóság irtóháborúvá változtatja át, s vallási ügyet csinál belőle.”

„Mayer Anselm!” jajgatott tovább Gudula, „gondolj atyádra és anyádra, kiknek nem leend nyugtok sírjukban, ha az ő fiuk lesz az, ki a most is rabigában szenvedő népet új szerencsétlenségbe dönti; gondolj azon nyomorura és szükségére, mely most is a mieinkre nehezül, s ne akard a nyomort még nagyobbá tenni! Harítsd el rólunk e szerencsétlenséget, ha módodban van az, könyörülj a gyengéken és betegeken, mentsd meg népedet!”

„Es Mayer Anselm mozdulatlanul, halálsáppadt arczal állott ott, ajkai egymásra voltak szorítva, s szeméi fájdalmas kérdő tekintettel néztek az ég felé.

Most ismét egy szolgálattevő tiszt lépett be, s jelenté, hogy az épület alsó részei is átlettek kutatva, s nélkül, hogy valamit találtak volna.

„Menjete le tehát a pinczébe, parancsolá a tiszt, „vegyetek ásót és csákányt, kutassátok ki a pinczét szigoruan, s ha ott sem találtok semmit, akkor a kutatás be van fejezve, s indulunk a végrehajtásra.”

„Mayer Anselm!” kiáltá Gudula, kétségbeesetten mentsd meg gyermekeid atyját, mentsd meg népedet!”

Ekkor a bankár felegyenesedett, s fellélegzett, látszott vonásai vonaglásán, hogy az utolsó harczt a önmagával. Az izzadság nagy cseppekben állott halvány homlokán, s a midőn megszólalt, hangja bágyadt és megtört volt.

„Jól van tehát!” mondá, „én engedek. Isten a tanum, én nem tehetek másképen, engednem kell. Kapitány ur, hívja vissza ön embereit, s ne engedje hogy házamat egészen szétrombolják. Adjon parancsot, hogy

pontot körvonalozza, mely őt a jobboldaltól elválasztja, az ő kívánsága, az, hogy a had- és pénzügyeket az ország önállóan intézze el. A p. ministeri javaslatot pártolja. —

Tisza Kálmán: az enquette feletti vitát időveztegetésnek tartja. Nem egyezhetik belé, hogy oly értelemzés adassék az enquette kiküldésének, hogy az nem általában azt fontolja meg, mit legyen teendő, hanem csak, hogy a bank iránti viszonyt szervezve, törvényesítse. A bankválság esetén mindig az osztrák ipart pártolja, a mienkét pedig elejti. Felel Wahrman és Ghiczy beszédeire; a Ghiczy Kálmán által elmondott Samu határozati javaslatot ad bé, miszerint a pénzügyminiszter hatalmaztassék fel, hogy a segélyre szoruló érdemes iparvállalatoknak segélyt eszközöljön, addig is, míg a ministeri értekezletek útján ez ügy elintéztethetnek. — Lónyay örvend, hogy Ghiczy vele egy véleményben van. — A ház Lónyai javaslatát elfogadja.

Elnök: holnap nem tartatik nyilvános ülés. A legközelebbi ülés napi rendje: az unjonozási törvényjavaslat sat. aztán Tisza javaslata a kormány eljárás rosztalása iránt.

Fővárosi értesítő.

— P á l y á z a t. „Az országos magyar dalár-egyesület által 10 db. arannyal jutalmazott költemény megzenésítésére, — magyar férfinegyesre.”

A magyar dalár-egyesület, az általa 1870-dik év auguszt 20-kán Pest-Budán rendezendő országos dalár-és zeneünnepély alkalmával versenyezni ohajtó hazai dalegyletek számára egy közös magyar versenyműdarabról gondoskodandó, kapcsolatban a f. év augusztus 22-kén Pesten tartott orsz. dalár-egyesületi tanácskozásban megállapított elvek és módozatokkal, arra pályázatot nyit. A pályázat föltételei következők:

1) A megzenésítendő szöveget Ábrányi Emil következő pályadijat nyert költeménye képezi:

Dalra magyar.

Dalra magyar! dal ragad az egzekig,
Büve-bája élet, emel, nemesít
Tette hevül, lángol a szív, feldobog,
Hogy ha zendül, hogy ha csendül a dalod.

Dalra magyar! az igaz dal
Úgy erősít, úgy vigasztal;
Dal az ajkon, hit a szivben;
Ezzel áldjon meg az Isten.

Dalra magyar! el a karddal,
Egyetértést zeng a kardal,
A viszálynak, csatázajnak vége,
Itt a hajnal, itt a drága béke!

Dalra magyar! dalra keljünk!
E hazának énekeljünk!
Dalainkkal enyhítsük a sebeit,
Dalainkban halkan zengjen: béke, hit.

Dalra magyar! zengjen a dal ajkidon,
S majd ha újra fényben ragog ez a hon,
Kezd rá fűnne a dícsőség himnuszát,
Oly erővel, hogy hallja meg a világ.

2) A pályamű tisztán férfinegyesre irandó, minden hangszeres kíséret nélkül.

házaamat tüstént mind hagyják el, gyermekemet bocsásák szabadon, s kész vagyok a reám bizott pénz kiadni.”

„Valahára!” kiáltá a tiszt. „Mondhatom önnek, hogy egyik lábával már a sirban állott, mert nekem a legszigorubb parancsom volt önt agyon lövetni. Neje esdeklése, mely makacsságát legyőzte, életét mentette meg önnek.” Uraim! mondá a tisztetekhez fordulva, vigyék meg a katonáknak a rendeletet, hogy a kutatás be van végezve, s hagyják el a legénységgel tüstént a házat, s állítsák fel őket további rendeletig az utcán. Csak az ajtó előtti örök maradjanak itt.”

A tiszték elhagyták a szobát, s a kapitány a bankárhoz fordult. „Most uram teljesítse ön kötelességét, adja át a pénzt!”

Mayer Anselm kebeléből egy végső fájdalmas sóhaj szállt el, s egy látszott mintha lélegzet után kapkodna. „Gudula,” mondá aztán gyengéd kéré hangon, „most menj ki, nem fognak már téged sem továbbra itt tartóztatni: Menj a családi szobába, fiaidhoz és leányaidhoz, várjatok ott reám. Mihelyt ez ügyet bevégeztem, hozzátok megyek!”

Gudula megfogta férje feléje nyújtott kezét, áhitattal megcsókolta azt, szemével köszönt neki, aztán hallgatva, alázatosan kiment.

Mayer Anselm várt, míg Gudula után betevődött az ajtó, aztán határozott léptekkel az ajtóval szemközti levő falhoz lépett. Levette arról a képet, mely író asztala felett állott: Egy kis vasajtó lett ott látható. A bankár mellénye zsebéből egy kis kulcsot vett ki, s azzal az ajtócskát megnyitotta. A kőfalban egy üreg lőn látható, mely arannyal telt zsákokat, tekercseket és értékpapirokat foglalt magában.

„Ime, uram!” mondá Mayer Anselm alig érthető hangon, „itt a pénz, két millió nyolczszáz ezer forint aranyokban és jó értékpapirokban.”

Két óra múlva Mayer Anselm a családi szobába lépett, melyben nejét, fiát és leányait egybegyűlve találta. Egy főhajtással köszöntötte őket, s vonásából a tulvilági béke, és a büszke öröm voltak olvashatók. Felémelt fővel, önérzetes magatartással állott meg a szoba közepén, a mint őt fiai csak nagy és elhatározó pillanatokban szokták volt látni.

3) Ne strophikus, de szövegileg átdolgozott mű dal legyen.

4) Főfeltétel: „a magyar szellem, a szabatos prozódia és a tiszta zenészet kidolgozása.”

5) A pályaművek „vezérkönyv” alakban, idegen kézzel írva s a szerző nevét rejtő szokásos jelzés levéllel ellátva — mely jelige a pályaműre is kiteendő — küldendő be, alulírt egyleti titkárhoz (kerepesi ut 5. sz.)

6) Beküldési határidő 1869-dik év december 31-ke bezárólag.

7) A pályadíj 20 darab arany, mely összeg az egyesület pénztárából az eredmény kihirdetése után azonnal fölvehető.

8) Az egyesült közp. ig. választmánya által a pályaművek megbírálására fölkendő pályabírák nevei, a pályázati határidő eltelte után közhírré fog tétetni.

Kelt Pest, nov. 3-kán 1869. A dalregy. ig. vál meghagyásából közli: id. A b r á n y i K o r n é l, egyt. titkár.

* A Terézváros csakugyan kétféle szakkittatik, és annak egyik fele a magy. királyné tiszteletére Erzsébet város nevet fog viselni. Ezen terv kidolgozásával egy bizottmány foglalkozik, s a mint érte sülünk Halasi mérnök a kettészakítási tervvel már kész, egyszerűsind ezen városrészt beható szabályozása is eszközöltetni fog, e kettészakítás alkalmával

* Budáról egy városi hajdu pár év előtt megszökött, miután többnemű tolvajlás gyanujában állott, azóta semmi hírért sem hallották. Azonban pár nap előtt, már nem birt ellene állani a honvágnak, visszatért szülő városába, hol tüstént felismertetvén — befogatták. A mint a nála levő irományokból kitűnik, megszököése óta számos tolvajlásokat követett el az ország különböző vidékein.

— A P r i v o r s z k y kávéházban vasárnap kelemetlen véres összejövetel történt. Egy pénzváltó megtámadott egy hírlapkiadót, bizonyos ujság cikkek miatt, úgy, hogy az utóbbit véresen kellett békocsiban hazavinni. A művelt kihívó bizonyosan tudomásul vette, hogy a botbüntetés eltöröltetett.

— A „Magyarország és Nagyvilág” című képes hetilap idei jutalom képe már szétküldetett; ábrázolja Bémnek a vitézi első érdemrendel feldíszítését 1849-ben. Bém és Petőfi alakjai igen szépen sikerült, s az egész színezett kép igen kedves benyomást tesz a nézőre.

* Egy p o m e r a n i a i gazdag földbirtokos öt évvel ezelőtt vett egy 1860-dik sorsjegyet. Egy bécsi bankháznál vette s most ismét megbizta a bankházat, hogy adja el. Az nem akarta eladni s kérte, csaknem kényszerítette, hogy tartsa meg. Az ur megtartotta s most a főnyereményt nyerte meg vele.

* „A z a n y a i ő r s z e l l e m.” Ez czime az orsz. képzőművészeti társulat igen szép műlapjának Gyönyörű színnyomatú kép, valóságos festett költemény, melynek magasztos hatásában Székely Bertalan mint szerző, Marasztomi mint alkalmazó, s metszők és nyomók egyaránt osztoznak.

* P h i l h a r m o n i a i hangversenyek az idén nem lesznek, mindenesetre nagy élvezettől fosztott meg a főváros műterti közönsége.

— A F i u m e i kérdésbeni véleményadásra kiküldött országgyűlési küldöttség december 1-én kezdi meg működését Pesten.

„Szívemnek és szerelmemnek fia!” mondá, „a midőn még társakká vettelek benneteket üzletembe, mi volt azon szó, mit nektek életetek törvényeül tüztem ki? Felelj Anselm, fivéreid nevében. Mi volt azon törvény?”

„Legyetek hívek önmagatokhoz, és azokhoz, kik benneteket biznak,” mondá az ifju ünnepejés hangon. „Maradjatok meg szilárdan atyáitok vallásánál, ragaszkodjatok a munkához és a becsületességhez. Szent legyen azon szó, melyet egyszer megígértetek, s annyira megtörhetetlen, hogy építeni lehessen arra, mint kösziklára. Ne vessétek meg a legkisebb nyereményt sem, ha becsületes uton juthattok ahhoz, de vessétek meg a legnagyobb nyereményt, ha a becsületesség és hűséggel szemben le kell sütni a miatt szemétket. Így szólottál hozzánk atyám, s remélem elismered, miszerint mi szavaid szerint éltünk és cselekedtünk.”

„És én remélem!” Kiáltá az atya lelkesült hangon, „én remélem, hogy ti nekem is azon bizonyítványt adandjátok, hogy a szerint éltem és cselekedtem. Fiam! Én egy embernek, ki pénzt réám bizta, a legszen- tebb esküvel megesküdtem, hogy kincsét megőrizem, s megvédelmezem, ha kell életemmel is. Köteles voltam-e szavamot megtartani?”

„Köteles voltál megtartani azt atyám!” Kiálták a fiúk egy szívvél és szájjal.

„És ha pénzt megmenthettem azáltal, hogy az enyimet oda adtam, kellett-e ezt cselekednem?”

„Azt kellett cselekedned atyám!”

„Tehát gyermekeim én megtettem kötelességemet. Beváltottam adott szavam. A réám bizott pénz megvan mentve. De a mi saját vagyonunk, s minden mi üzletünkben volt, elveszett. Én és ti fiam ismét szegény emberek vagyunk!”

„Nem,” kiáltá Gudula, s már öregedő arcán az örökös ifjuság sugara villámlott át, „nem, te gazdag vagy Mayer Anselm, mert te derék ember vagy, s van neked nő, vannak fiaid és leányaid, kik téged szeretnek. Te becsületes nevet és tiszta öntudatot hagysz hátra gyermekeidnek!”

(Vége köv.)

** A n e m z e t i s z i n h á z játékszervező bizottsága elhatározta, hogy ezúttal Vörösmartinak többé nem halálnapiját, hanem születésének évfordulóját fogja diszeloáddással megünnepelni.

** A d e l b u r g lovag „Zrínyi” című nagy dalművét, mely először a nemzeti színpadon adatott, — a bécsi opera-színházban is színihez hozzák.

** T r s t y á n s z k y honvédezedes emlékiratát intézett a honvédelmi miniszteriumhoz a honvédség szervezése tárgyában, melyben főképen azon nehézségek orvoslását keresi, melyek a honvédség jelenlegi szervezése mellett, — bármily kielégítő legyen is az hadászati szempontból, — kezelési tekintetben felmerülnek.

** A f ő v á r o s i bérkocsisoknak egyáltalában nem tetszik, hogy a kapitányság ő rájuk is kiterjeszté őrgondját, s az új rendszerhez semmi kóp nem akarnak hozzá szokni.

** A z é j e l i o r j á r a t lelkiismeretesen végzi néhány nap óta szemléjét; némelyek még a főkapitányt is látták. Valóban dícséretes ez erélyes buzgalom.

— A k o n f o r t á b e l o k Pesten sok rendtelenséget követnek el; egy lovakkal több kárt tesznek, mind a kétfogatu kocsik; hétfőn egy nőt és egy napszámot gázoltak el.

— A f e h é r h a j ó tulajdonosa csak 416000 forintot kér házáért, mit a város kisajátítani akar. Az ily tulajdonosok követelések ellenében aztán áldás az a kisajátítás törvény!

Belföld.

** N e m e s a k D e b r e c z e n b e n virul az ősz, hanem Gömörben is. A rozsnói hegyeken a napokban almája kifejtett jó ízű epret szedtek, ugyanott egy alfaja kivirított.

** K i s - V e s z v e r e s e n (Gömörmege) a múlt hó végén éjjel oly roppant tűz volt, hogy a község fele csaknem a lángok áldozatául esett.

** M i t n e m o k o z a v a s u t? — Putnokon a széna oly drága, hogy egy zsebbeferő mennyiséget 20 krért adnak, s az árulók szentül hiszik és vallják, hogy annak most drágának kell lenni, mert arra is fog (ki tudja mikor?) járnai — vasut.

** S z á l l i n g ó z n a k m á r — Rómába. Stroszmayer püspök el is utazott. Mehetnek a marasztás felől, kiknek két hazát adott végzetők.

** K ö z é p s z o l n o k m e g y e köztizletet kiérdemelt aljegyzője, a megyei ellenzék tevékeny vezére Décsy Miklós f. hó 1-én hirtelen halállal kimult e földi életből. Áldás emlékére!

** É r d e k e s s t a t i s t i c a i a d a t o k a t közöl egy lap az Erdélyben megjelenő lapokról, e szerint összesen 19 hírlap jelennek ott meg, névszerint Szébenben 7 német, 2 román; Brassóban 2 német, 1 román; Bester-czén 1 német; Segesváron 1 német; Kolozsvárt 3 magyar; Gyulafehérvárt 1 magyar; Marosvásárhelyt egy magyar lap.

** S o p r o n b a n városi közkönyvtárt állítottak a muzeummal kapcsolatban, hova már több különböző pártszínezetű s ismeretterjesztő lap jár, száznál többre menő jeles könyv áll az olvasó közönség rendelkezésére.

** S z o m b a t h e l y e n városi muzeumot terveznek; óhajtatandó is volna ezt minél több helyen állítani, így többben működne a régiség megtartásában.

** C a t t a r ó b a! E szótól félt mostanában minden katona, ki az élethez „felettébb” ragaszkodik, azonban a parancs villama csak egy helyre ütött, az 52. gyalogezredre, ennek utonczai rendeltettek — Cattaróba! Oda parancsolták még a 44-ik serezed szabadságosait is.

** A z a r a d - t e m e s v á r i vasútépítésnél mostanában bizonyos nehézségek merültek fel, melyek miatt a munkát félbe kellett szakítani, most e körülmény elhárítása végett egy katonai és polgári vegyes bizottság rándult le a helyszínére. Remélhetőleg sikerrel végeznek.

** M a g y a r o r s z á g o n eddigelé mint a „Hon” írja — az ismeretes wormszi nyilatkozatot 15,993-an irták alá, s még többet is reménylenek.

** E r d é l y o r s z á g b ó l hitelen kimutatás szerint az utóbbi sorozás alkalmával a rendes hadsereghez 9261 utonez került ki.

** N á n á s kezd a haladópartí városok sorába emelkedni, a multkor dalárdájáról irtunk, most pedig arról értesítenek minket, hogy működő társulat alakult a város előkelő polgáraiból és hölgyeiből, melynek feladata jótékony czélokra szini estélyeket rendezni, hogy így mulatva és mulattatva is használjanak a közérdeknek. Követésreméltó példa volna ez minden jelentékenyebb községre nézve, hol az értelmiség csak unatkozik a hosszú téli estéken.

** M e g j e l e n t és beküldetett szerkesztőségünkhez a „Gömöri lapok” első száma; szerkeszti Kovács Mihály Rozsnóy. E vegyes tartalmu heti lap élénken van összeállítva, leginkább — igen helyesen — gazdasági kérdésekkel foglalkozik s a megye anyagi érdekeit képviseli. Ha így folytatja pályáját: üdvözöljük a Gömöri lapokat.

** A „G ö m ö r i l a p o k” - b a n olvassuk, hogy a pelsőci hegy déli és délkeleti oldalát szőlővel kezdik az iparkodó pelsőcziek beültetni. Mikor csak idejök engedi, nagy erőfeszítéssel irtják a bokrokat. A művelésnek megnyert s kitisztított tér már is nagy kiterjedésű, s mivel a helyiség fekvésénél fogva a kérdéses

czélra egészen alkalmas, a szorgalom és munka kedv pedig nem hiányzik, bizton remélhető, hogy a kopár bérce-oldalt, hol eddig sivár köhalmaznál egyebet nem láttunk, pár év múlva zamatos gerezdek s virágzó ültetvények fogják díszíteni.

** A z a g g t e l e k i b a r l a n g r ó l téves értesítés szerint mi is megemlékeztünk, hogy t. i. az egy gróf gondoskodása folytán csinosabb lett; azonban illető helyről tudatják most, hogy az érintett gondoskodásnak semmi nyoma nem látszik. De azért a gróf ur elhallgatta a lapok dícséretét.

A Lajthántulról.

— A d a l m á t i a i tudósítások kielégítőleg hangzanak. A kocza határozottan megfordult s a zupai rövid hadjárat a felkelésen hatalmas sebeket ütött. Poborit a hadcsapatok megszállották, s az egész Zupa kerület három helység kivételével tökéletesen megadta magát. Hogy a felkelés elég erős-e még másutt is felemelni fejét, azt majd a jövő mutatja meg. Auersperg vezér őrnagy átvette Cattaróban a csapatok parancsnokságát, s Kozmac erőnek élelemmel ellátása sikerült. Miután a felkelők a legbarbarabb módon harcolnak, ellenők a legnagyobb szigorral járnak el. Legújabb tudósítások szerint a felkelés csakugyan külföldről szittatott. Azokra fog haramolni a felelősség a kik a népet elcsábították. Montenegró semlegessége igen kétes világításban mutatkozik. A kormány tisztában van, hogy mit tartson e semlegesség felől, s reméljük fogja tudni, mi a kötelessége.

Külföld.

— Nagy öröm van most a berlini kormánykörökben. A lefegyverzés nem csak a kamarákban bukkott meg, hanem azon népgyűlésen is, a melyet Löwe-Calbe hívott össze. Berlini távirat szerint a Lassal párhíval, vagy is jobban mondva a svájcziak, kik már régóta azon gyanuban állanak, hogy a kormány kezére dolgoznak, szétugrasztották a gyűlést, s Löwe Calbét az 1849-ki stuttgarti német parlament tiszteletreméltó elnökét nem engedték szóhoz jutni. A mint ennek következtében az előhaladó párt a termet elhagyta, a Lassalianusok által a munkások bizalmára érdemtelenné nyilvánították. Még az ultramontánok egy része is ellene van a lefegyverzésnek.

— A császárnak akár akarja, akár nem, előbb vagy utóbb gondolni kell a cabinet radialis átalakítására. Napoleon herceget pár nap előtt tanácsot kért, hogy vele tanácskozzék, Ettől azon magához kapta, hogy jó lenne Olivier Emilt megnyerni a cabinetbe. Még azon nap este azután hosszasan értekezett Napoleon herceg a fiatal képviselével, s annak tudtára adta, hogy a ministeriumba legközelebb kifog neveztetni. De itt kezdődnek aztán a nehézségek, Olivier kijelentette, hogy ő tárczát csak úgy fogad el, ha meg lesz engedve neki az egész cabinetet ujonnan alakítani. Ez által a császár egészen háttérbe szoríttatnék, mert a kormányzást teljesen Oliviernek, mint az új ministerium elnökének engedi által; ebbe pedig Compiegneben semmi módon nem akarnak bele egyezni. Azóta újra igen sok államférfi fogadtatott a császár által, kiket ő maga hivatott, — Rouher nem volt közte ezeknek. Azt beszélték, hogy az új ministerium a kamarák megnyitása előtt ki lenne nevezve.

— M i n i s t e r v á l s á g, v e g n é l k ü l. Ujra egy új kép a világ történet panorámájában. Alig pár nap előtt meg úgy látszott, mindha lemondtak volna arról, hogy a ministeriumban változás történjék, s a válság ismét itt van, s ismét a külügyminiszter az, ki azt elő idézte. Latour ur igen aggodalmas atyafi, kevés bizalma van, és minden inkább tetszik neki mint az, a mit maga beszél és ír. Most kabinet kérdést csinál abból hogy diplomatiai okmányait Tissot ur, kinek, ki-tűnő tolla van, végezze. Lavalette ur pedig, ki Tissot jó tollát tudja méltányolni, szeretné azt Londonba a követségnek megtartani; s miután a császár Lavalettenek régi hű barátjának fogta pártját, Latour herceg dühöng és semmi áron nem akarja a külügyminiszteri tárczát továbbra is megtartani. Compiegneben a teljes formalitásokkal benyújtotta lemondását. No ez ugyan csak ugyan érdem ok is arra, hogy belőle egy oly hatalmas nemzet minisztere kabinet kérdést csináljon.

— K a i r ó b ó l t u d ó s i t a n a k: A francia császár felutazott a Nilus mentébe, s a francia gyarmatosok által disz kapukkal, s nagy tisztelgésekkel fogadtatott mindenütt. A német egyetben szorgosan tanácskoznak a porosz koronaherceg miként fogadtatásáról, valamint az osztrák alatt valók arról, hogy minő tisztelgéseket tegyenek Ferencz József császárnak megérkezésekor. Alexandriában már előbbre haladtak az elfogadási előkészületek, s a mint már táviratilag tudatva volt, ő felsége a császár a bái meghívást elfogadta. — Különbösen az első szállítmányok érkezett európai vendégek majd mind el utaztak a Niluson, úgy hogy annyira eltűntek, miszerint maga a khedive is kezd csodálkozni vendégei láthatatlanságán, s annyival inkább, mert azokat valódi fejedelmi bőkezűséggel látja el. A jelenlévőkkel legközelebb tudatta, hogy igen sajnálja miszerint a színházban oly ritkán látja őket, pedig az ő maga igen nagy előszeretettel látogatja.

— J a f f á b ó l n o v. 8-ról távirják, hogy a magyar király 3 napi utazás után oda érkezett, és akkor reggel Jeruzsálemnek vette útját. Egészséges a király is, és egész kísérete.

— Az orosz ezár végrendeletet tett, és azt a senatushoz beadta megörzés végett. Ebből a ezár beteges állapotára következtetnek.
— Trebigneből írják, hogy Ahmet basa erősítést kért, mert észrevette, hogy a monteuegróiak nagy számmal kívánnak a dalmát felkelőkhez csatlakozni.

Különfélék.

— Polgárisodás a canadai indusok között. Nem is tudjuk — írja a Newyorker Journal, — hogy mennyire előre haladt a polgárisodás Seume halála óta a canadai indiánoknál. A legújabb tudósítások szerint óriási léptekkel halad az előre. Az indiánusok nevezetesen a nagyobb iránti hízalgést ép úgy értik, mint az ősvilág lakói. Arthur hercege, Viktoria egyik fia egy indus faluban megtéetett főnöknek, és repülő nap nevet nyert. — Néhány év előtt a walesi herceget érte ij megtiszteltetés. Ez a kelet csillaga nevet nyerte. Ha ezt a szegény Seume megérthette volna!

— Az „Agence de Havas,” jelenti, hogy Mr. Zastroc meglehetősen hírnévként örvendő festész, nagyszülei ellen elkövetett nehévétek miatt 15 évi kényszer munkára ítéltetett. Így írják ezt, s valóban alig lehet tudni min csudálkozunk inkább, a levelező megbízhatóságán vagy a nevezett lap könnyhívóságán.

— Díjkítés. Az indus postával érkezett tudósítások közül ki emeljük azon közleményt, hogy az indus kormány 1:5000, és 1:2000 font sterlingnyi

díjat tűzött ki a legjobb gép feltalálására, melylyel lehetséges lesz az ugy nevezett chinai fűből feldolgozásra alkalmas rosotokat nyerni. Már 50 év óta tesznek e növény nyel kísérletet, mert az ország minden részében megterem a fű (Rhea) s ha az orosz kenderrrel versenyezhetne, minden fele igen nagy kelendősegre találna.

— Forró eső. A K. Z. Yukatánból különös tüneményt jelent. A Bilbaino spanyol hajó Cuba és Yucatán közt oly forró eső által érintetett, hogy a legénység majd mind beteg lett tőle. A kormányos belehalt, s a kapitány igen betegon érkezett meg tisába. Talán a forgó szél a Cubai forró vizzü források vizét kapta fel, s vitte a szélvész szárnyainahajóra, mert különben nem lehetne megmagyarázni e tüneményt.

Legújabb

** San-Rossore, nov. 9-én (reggel). A király betegsége szabályszerű folyamatot vesz; tegnapelőtt és tegnap a láz nem emelkedett. — Napoleon hercege és Klodilde hercegnő holnap visszatérnek Párisba. Gumbert hercege és Manabrea Nápolyba utaznak.

** Lemberg, nov. 9. A tartomány-gyűlés 3000 frt subventiót engedményezett a lemergi ruthen színháznak.

— Bécs, nov. 9. Ő Felsége az Albrecht-ala-

pitványának 100,000 ftot ajándékozott. — A pápa nem kért francia segílyt a concilium tartamára, így azon hir valótlán, hogy oda francia csapatok indulnának. — Megczáfoltatnak a dalmát csatákban állítólag elkövetett kegyetlenségek a cs. kir. csapatok részéről.

— Cattaro, nov. 8. Szupában folyvást tart a csata. Borressa a stanjevisi erőd feladása körüli árulásért Buduában felakasztatott. — Több segítség felgyujtatott a Szupa körüli csaták közben.

Közzgazdaszat.

(E.) Debreczen, novem. 9-kén tartott hetivásár középár mérőnkint: buza 5 ft 80 kr, kétszeres 3 ft 25 kr, rozs 2 ft 45 kr, árpa 1 ft 80 kr, zab 1 ft 65 kr, tengeti 2 ft 20 kr, köles 2 ft 50 kr, kása 4 ft — kr, 1 zsák burgonya 1 ft 60 kr, 1 mázsa szalonna 32, 33, 34 ft, 1 mázsa hárj 34, 35, 36 ft. — A baromvásári gyűlés nagy volt, az eladási csekély, minthogy vidéki vásárlók kevesen voltak. — Egy 4 éves tehén 51 ft. Egy pár 8 éves ökör 200 ft. Lovak többféle áronak keltek. — Időjárásunk, szép tiszta, őszies, keves szél, mindamellert enyhűs.

Bécsi tőzsde, nov. 10 Cs. arany 5—85, ezüst 122—50

Magy. kir. sz. tiszavidéki vasuti **MENETREND**, az erdélyi vasutizlet megnyitása napjától a további rendelésig.

I. Bécs és Pestről Kassa felé.			II. Bécs és Pestről Arad felé.			III. Bécs és Pestről Nagyvárad felé.			IV. Nagyváradról Aradról Pest és Bécs felé.			V. Nagyváradról Aradról Pest és Bécs felé.		
óra	percz	naprés	óra	percz	naprés	óra	percz	naprés	óra	percz	naprés	óra	percz	naprés
Bécs	8	—	este	7	30	regg.	8	—	este	7	30	regg.	8	—
Pest	6	30	reg.	5	23	este	6	30	regg.	5	23	este	6	30
Czegled	9	39	—	8	4	—	9	39	—	8	4	—	9	39
Szolnok	10	37	—	9	17	éjjel	10	37	—	9	17	éjjel	10	37
Püsp.-Ladány	1	33	délü	1	3	—	1	33	délü	1	3	—	1	33
Debreczen	3	—	—	3	48	regg.	3	—	—	3	48	regg.	3	—
Nyiregyháza	4	35	—	6	24	—	4	35	—	6	24	—	4	35
Tokaj	5	31	este	8	9	—	5	31	este	8	9	—	5	31
Miskolcz	7	24	—	10	46	délü.	7	24	—	10	46	délü.	7	24
Kassa	9	56	—	1	51	délü.	9	56	—	1	51	délü.	9	56
Bécs	8	—	este	7	30	reggel	8	—	este	7	30	reggel	8	—
Pest	6	30	reggel	5	30	este	6	30	reggel	5	30	este	6	30
Czegled	9	24	—	8	19	—	9	24	—	8	19	—	9	24
Szolnok	10	16	délü	9	47	éjjel	10	16	délü	9	47	éjjel	10	16
Mező-Túr	11	29	—	11	40	—	11	29	—	11	40	—	11	29
Csaba	1	9	délután	2	36	—	1	9	délután	2	36	—	1	9
Arad	2	52	—	5	11	reggel	2	52	—	5	11	reggel	2	52
Bécs	8	—	este	10	20	délü	8	—	este	10	20	délü	8	—
Pest	6	30	reggel	11	44	—	6	30	reggel	11	44	—	6	30
Czegled	9	39	—	12	55	délü	9	39	—	12	55	délü	9	39
Püsp.-Ladány	2	7	délü	5	33	este	2	7	délü	5	33	este	2	7
B.-Ujfalva	3	16	—	8	39	—	3	16	—	8	39	—	3	16
Nagyvárad	4	31	—	6	14	reggel	4	31	—	6	14	reggel	4	31

A közállomásokról indulás ideje, minden pályaudvaron a kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik menetrende:

Arad-Szeben: Indul Aradról naponkint este 7 órakor. — Erkezik Aradra naponkint reggel 5 óra 10 perczkor, (5—4 utas felvétele mellett.)
Nagyvárad-Arad: Ind. (Személy-szállítás). Nagyváradról naponkint este 6 órakor. — Erk. Nagyváradra naponkint reggel 9 órakor.
Nagyvárad-Kolozsvár: Ind. N.váradról nap.kint este 6 ór. 50 p.kor. — Er. N.váradra nap.kint reggel 9 órakor.
Nyiregyháza-Beregszász: Ind. Nyiregyházaról nap.kint reg. 7 ór. Erk. Nyiregyháza nap.kint este 4 ór. 50 percz. (5 utas felvétele mellett.)
Miskolcz-Eger-Hatvan: Ind. Miskolczról nap.kint reg. 8 ór. 50 percz. — Erk. Miskolczra nap.kint este 6 ór. 10 percz. (5 utas felvétele mellett.)
Kassa-Lőcse-Késmárk: Ind. Kassáról nap.-kint éjjel 12 ór. — Erk. Kassára nap.kint este 6 ór. 10 percz. (5 utas felvétele mellett.)
Kassa-Tarnov: Ind. Kassáról nap.kint reg. 1 ór. — Erk. Kassára nap.kint éjjel 10 ór. 50 percz. (7 utas felvétele mellett.)
Kassa-Munkács-Sziget: Ind. Kassáról nap.kint éjjel 11 ór. 45 percz. — Erk. Kassára nap.kint reg. 1 ór. (5 utas felvétele mellett.)
Kassa-Vác: Ind. Kassáról vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 10 ór. — Erk. Kassára hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 2 ór. 45 percz. (3 utas felvétele mellett.)

Az igazgatóság.

H I R D E T É S E K.

Arverési hirdetmény.

Fábriczius Géza csóttömégéhez tartozó cséplő- és őrlőgépek, melyek helyben a sz. Anna-utca végén levő katonai pékház területén vannak elhelyezve, nyilvános árverés útján f. évi

november 17-ik napján d. e. 9 órakor

a hely színén el fognak adatni, miről is a venni szándékozók ezennel értesítettnek.

162. 2—3

Kelt Debreczenben, nov. 6-án.

Kohn Mór, tömeggondnok.

“A, GRESHAM”

élet- és járadékbiztosító-társaság

mindennemű

emberélet-sjáradék-biztosításoknak, a legelőnyösebb feltételek alatt

elfogadására ajánkozik.

161. 2—3

Debreczeni főügynökség:

Gerébny és Hannig.

H i r d e t m é n y.

A **Marjalaky örökösök** tulajdonához tartozó, Széchenyi-utca végén levő kőház, mely most bormérési helyiségül szolgál, **bérbeadó.**

Értekezhetni iránta **Marjalaky Mihály** ural, Széchenyi-utczán, saját házában.

159. 3—3

Életbiztosítási ajánlat.

A **“Patria”** kölcsönös életbiztosító bank elfogad biztosításokat életre és halálesetre, gyermekeknek az összegnek bizonyos évek lefolyása utáni kiizetésére, nyugdíjakra, temetkezési költségekre stb. **100% nyere-mény osztalékkal.**

Főügynök:

Borsos Ferencz

piacutca 1759. sz. alatt, ki is minden erre vonatkozó kérézésekre egész kézzel szolgál felvilágosításokkal.